

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Karoliny Vorzové

Stranický euroskepticismus ve Spolkové republice Německo v rozmezí let 1993-2002

IMS FSV UK, léto 2010

Karolina Vorzová si pro svou bakalářskou práci vybrala téma, které v české odborné literatuře není dostatečně zpracováno a v literatuře zahraniční představuje předmět dlouhodobé a někdy i poměrně kritické akademické debaty. Stranický euroskepticismus v Německu byl dlouho (a do jisté míry ještě je) politickým tabu a v akademické diskusi narážel na terminologické nejasnosti, nebezpečí přílišného zobecnění charakteristických rysů jednotlivých stran, nebo naopak jejich přehlížení. Autorka tedy vstoupila na půdu značně nejistou a pohyblivou.

Postupuje do značné míry inovativně: zvolila si tradiční deskriptivně analytickou metodu, kombinuje ji ale se známým a široce uplatňovaným a diskutovaným analytickým konceptem euroskepticismu Taggarta a Szczcerbiaka. Navíc tento koncept nejen používá, ale snaží se i testovat jeho výpovědní hodnotu pro specifické podmínky německé politické scény. Přiklání se pak k názoru dalšího známého analytika německého stranického systému, Charlese Lee, a argumentuje ve prospěch jeho přesnění analýzy slabého euroskepticismu zavedením dalších kategorií.

Autorka postupuje tak, že po úvodu, který obsahuje definici hlavní výzkumné otázky – tedy právě testování uznávaného analytického konceptu na podmínky německé stranické scény – následuje rozbor literatury. V kapitole druhé postupuje v logice svého přístupu tím, že představuje základní kontury uvedeného analytického modelu a jeho uplatnění na německou politickou scénu. Následuje kapitola 3., která vytváří obecný rámec zkoumaného tématu tím, že charakterizuje hlavní rysy evropské (ve smyslu integrační) politiky SRN po roce 1990 a rovněž její společenské zázemí - tedy fenomén permissivního konsensu a odstupu mezi proevropsky orientovanou (a vychovanou) elitou a více pragmaticky uvažující veřejností. Hlavní dvě kapitoly práce jsou analytické: autorka zde jak samostatně (s použitím původních dokumentů) tak s použitím reprezentativního výběru existující odborné literatury zkoumá nejprve strany, které lze definovat jako silně euroskeptické (kapitola 4) a následovně ty, jež vykazují rysy slabého euroskepticismu (kapitola 5.). V závěru se autorka vrací k výzkumné otázce a odpovídá na ni, navíc prezentuje několik zobecňujících závěrů ohledně charakteru německého euroskepticismu a jeho zkoumání.

Autorka na textu pracovala s velkým zájmem a snahou postihnout všechny hlavní aspekty zkoumaného tématu. Opírala se o velmi dobrý a reprezentativní výběr literatury, přičemž do českého odborného diskursu uvedla některá díla, která v něm zatím nebyla zmiňována a šířeji diskutována. Tím, že se nespokojila s pouhou deskriptivní analýzou, ale snažila se uplatnit na zkoumanou problematiku známý analytický model Taggart/Szczcerbiak a doplnit jej analytickým přístupem C. Lee, prokázala chvályhodnou schopnost využít současnou politologickou literaturu jako instrument analýzy konkrétního historického a společensko-vědního problému.

Práce je psána až na drobné chyby dobrým jazykem, autorka postupovala samostatně a iniciativně. Mezi formální nedostatky patří špatně uspořádaný seznam literatury (podle křestních jmen).

Vedoucí práce přesto doporučuje přijmout práci k obhajobě a ohodnotit ji v případě úspěšné obhajoby stupněm jedna.

JUDR. Vladimír Handl, CSc.

Ústav mezinárodních vztahů, Praha

IMS FSV